

A. B. STRIMAITIS,
 SEKRETORIUS S. L. A.
 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 48. New York, December 2, 1910, penktadienis, gruodžio 2d. VOL. III.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
 At 307 W. 30-th St., New York, City.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50c.
 For non members, in the United States.....\$1.25
 For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1 00
 For non members to Foreign Countries\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:
 "TEVYNĖ", 307 W. 30-th St., New York.

SAVAITRAŠTIS "TĒVYNĒ"

Išcina kas penktadienis S.L.A. lėšomis.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst.	50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....	\$1.25.
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....	\$1.00
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....	\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
 "TĒVYNĒ", 307 W. 30-th St., New York.

Laikas tai pinigai!

Laikas dar brangesnis už pinigus, nes pinigus praleistus ant nieko galima vėl atgauti—uždirbti, bet laiką ant niekų praleista, jau niekad neatgausi ir už visus pasaulio turtus. Todėl naudingai vartok tą brangiausią savo gyvenime laiką. Ką veiki ir ką manai veikti ilgais rudenio ir žiemos vakarais? Smagiai laiką praleisti ant įvairių nekaltų (o gal ir "kaltų") pasilinksminimų, ar taip? Gerai. Pasilinksminimi kiekvienam reik ir kiekvienas tą daro, bet išmintingas yra tas, kas ir pasilinksminime moka atrasti sau naudą. Vienu iš labai smagių ir pats naudingiausias būdas praleidimo laiko yra skaitymas. Kad skaitymas būtų naudingas, knyga turi būti gera; kad skaitymas būtų smagus ir neilsinantis, knyga turi būti lengvai ir užimančiai parašyta. Ne kiekviena knyga yra tokia, todėl reik žinoti, kokias knygas išsirinkti. **TEVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIJA** (Association of Lithuanian Patriots), kuri turi apie keturis tukstančius sąnarių ir kuri užsiima tik apšvietos platinimu, pagelbės Jums netik smagiai laiką praleisti, bet tuom pačiu kartu ir daug žingeidais ir naudingo darsižinoti. Todėl temykit šią vietą "Tėvynė". Čia bus nurodytos ne kurios knygos, 1) kurias skaitysit taip lengvai ir žingeidžiai, kaip geriausią pasaką; 2) kuriuos tuom pačiu laiku atneš Jums daugiau naudos, negu Jūs tikėtės; 3) kurias skaitant norėsite, kad vakaras būtų 24 valandos ilgas ir 4) kuriuos Jums prekiaus (kaštuos) mažiau, negu tabakas, surukytas per mėnesį. Čia bus nurodytos tikrai mokslinės ir abelnai rimto turinio knygos. Jokių "herezijų" ir šiukšlių neįskokite, nes čia nerasite; Tėv. Myl. Draugija užsiima tik tikros, grinos apšvietos platinimu. Kiekvienas norėtų būti laimingu šiame gyvenime, bet ne visi yra. Kodėl? Todėl, jog daugumas gyvena "kaip papuolė", be jokio pleno ateitin. diena nuo dienos. Tokiam niekad niekas nesiseks. Jeigu Jūs taip gyvenote iki šiolei, meskit tą būdą, nes nieko gers Jus nelaukia. Padarykit pleną, kaip manote gyventi, ką norite atsiekti ateityje. **Padarykit ta tuojaus!** Kiekviena valanda, kurią praleisite, jau už jokių pinigų nesugrįš ir skaitykit ją prazuvsia per niek. Taigi tuojaus pradėkite savo ateitimi rūpintis. **TEVYNĖS MYL. DRAUGIJA**, vardan tėvynės meilės, pagelbės kiekvienam, kuris nori žinoti DAUGIAU, negu jis DABAR ŽINO. TIK TAM SEKASI GYVENIME, KURIS ŠIADIEN STENGIASI ŽINOT TRUPUTĮ DAUGIAU, NEGU JIS ŽINOJO VAKAR. Lengviausia ir pigiausia išeina apsišviesti, jaigu kas žino, kaip ir kokias knygas skaityti.

Temykit sekančius "Tėvynės" numerius!
 Temykit visi: T.M.D. kuopos, T.M.D. sąnariai ir ypatingai Jūs, kurie prie šios draugijos dar neprigulit!

Kataliogas dykai!

Didelis katalogas visokių geriausių rusišes armonikų, gerų ir pigių spaudimui laiškų, mašinėlių tokių, kaip ant paveikslėlio. Visokių muzikališkų instrumentų, lietuviškų knygų ir tt.

Prisiusk savo adresą su 2c. pašto marke, gausite katalogą dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis
812 33rd St., Chicago, Ill.

NAMINE MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.
Pinigus siųskite šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliaviczių,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Tel. Yards 2139 Tel. Canal 2190.

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja

Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kauciją) \$25 000 dėl teisingumo. Užkviėčiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaip netoli New Yorko gyvend ms, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseilioms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St. So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslius kaip grupų, taip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

ŽEMAITĖS RAŠTAI

Antra pataisyta laida leidžiama prenumeratos keliu. Pren. \$1.

Jei lietuvis svetur duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmonės jų būvį, sielvartas, linksmybes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtų atgaivinti kudikystės vaizdelius, sakyčiau: skaityk Žemaitės rašt.

Žemaitė yra viena iš žymiausių raštininkių; ji per 20 metų parašė daug lietuviškų knygų ir toliau rašo. Tegul lietuvis Amerikoje renka prenumeratą ir išleidžia moteriškės raštus taip kaip vyrai išleido Dr. Kudirkos raštus. Žemaitės raštai naudingi visiems, tad užsiprenumeruokit!

ANTANAS ŽYMONTAS
28 B'way, So. Boston, Mass.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Likraštis

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomėnę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviio name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksnumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 - 33 st., Chicago, Ill.

M. A. Norkunas.

Vienatinis
Lietuvis
Išdirbėjas

Visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kokardų, guzikučių metaliaivų, ana meliotų ir padengtų celluloidu, šarpu, vėliavų ir karunų. Man pavestus darbus atlieku artistiskai.

162 Prospect St
Lawrence, Mass

Priminkime pasauliui apie Lietuvos atgimimą!

Lietuva atgema. To negali užginti didžiausi mūsų priešai. Mūsų vardą, amžiais išdildytą, metas jau išnaujo priminti pasauliui, metas pratinti visų tautų ausis prie mūsų tautos vardo.

Iki šiol mes tuom visai nesirūpinom. Bet dabar atėjo jau vyriausias laikas tuomi pasirūpinti.

Kaip, kur, kokiū būdu?

Pirmiausiai turime mes pasistengti išaiškinti pasauliui, kad mes esame skirtinga nuo Lenkų ir Rusų tauta. Kiekvienas, kam teko būti Vakarų Europoj, žino gerai, kad Lietuvių neatskiriama nuo Lenkų bei Rusų. Man pačiam, visur ir visada pažyminčiam savo *lietuviškumą*, atsieina nuolatos, ant kiekvieno žingsnio aiškinti tą skirtumą, išguldyti Lietuvos istoriją ir geografiją. Kai-kada pasitaiko gan juokingi "*qui pro quo*".

Pavyzdin: Matrikuliavaus pirm kelių metų Paryžiaus (universitete) Sorbonnoj. Raštininkas, įrašydamas į klausytojų skaitlių, tarp kitko klausia:

— Jūsų tautybė (nationalite)?

— Lietuvis (Lithuanien), — atsakiau rimtai, išaugšto žinodamas, kokį iššauks efektą tas žodis "Lithuanien".

— Kaip tai? — klausia nustebęs raštininkas.

— Taip, Tamista, — atrėmiau šaltai, — *aš esmi*

Lietuvis.

— Tamista nori, turbūt, pasakyti *Lenkas*.

— Ne, Tamista, — atsakiau aš tvirtai, — meldžiu mane užrašyti, kaip Lietuvį.

— Negaliu, — nekantriai atsiliepė raštininkas, — užrašysiu Tamistą, kaiso Rusą, nes matau jūs turite Rusijos universiteto diplomą.

— Atsiprašau, Tamistą: apie mano tautybę sprendžia ne mano diplomai, bet aš pats, — aš meldžiu, aš reikalauju užrašyti mane, kaipo Lietuvį.

Raštininkas, matydamas mano tvirtumą ir nežinodamas pats, ką daryti, nuėjo pasiklaustų raštinės perdėtinio. Tasai, atėjęs prie manęs, davė man pasirinkt, sakydamas:

— Tamista gali būti įmatrikuojamas tikrai, kaipo Rusas, arba, jaigu labai nori, kaipo Lenkas.

— Atsiprašau, *aš visai nenoriu* matrikuojotis *nei Lenku, nei Rusu*, o tuom kas aš esmi, t. y. *Lietuviu*.

— Bet tamistos tautybę visai mums nepažįstama arba, geriau sakant, tas pat, ką lenkiška...

Čia aš priverstas buvau suvartoti visą mano iškalbą podraug su lingvistikos, istorijos ir geografijos žiniomis, idant išrodyti visą skirtumą Lietuvių nuo Lenkų. Ir tai nežinau, ar būtų mane įmatrikuojavę Sorbonnoje, kaipo Lietuvį, jaigu nebūtų atėję man į mintį paaiškinti, jog Vokietija yra užgulusi Lietuvos dalį lygiai, kaip ir Elsave-Lotaringiją, kurios gyventojai juk patys nesiskaito vokiečiais.

— Aa!...

Čia raštinės perdėtinis suraukė kaktą... Norėjo

ką pasakyti, bet sučiaupė lūpas. Iš jo akių mačiau, kad suskambėjo jame užgauta styga....

— Gerai, — atsakė, valandėlę pamąstęs, raštinės perdėtinis, — užrašysime tamistą, kaipo Lietuvį. Man tik to ir reikėjo.

Dar pavyzdys.

Persistatau "Ecole de droit" sulyg mokyklos paupročio, profesoriui Gide'ui, garsiam sociologui. Pasakau savo pravardę.

— Tamista esi Graikas? — klausia profesorius, išgirdęs mano pravardę.

— Ne, — atsakau, — Lietuvis.

— Kaip tai Lietuvis? — klausia nustebęs mokslininkas.

— Taip, p. profesoriau, esmi ne Graikas, bet Lietuvis.

— Turbūt, nori pasakyti Tamista Lenkas, — taiso mane tasai garbingas mokslininkas.

— Ne, garbus profesoriau, aš nei Graikas, nei Lenkas, bet tikrių tikriausias Lietuvis. Čia aš vėl priverstas buvau praeiti aiškinimų litaniją išnaujo. Turiu vienok atiduoti teisybę, jog garsusis Prancūzų sociologas pripažino mane daug greičiau Lietuviu, negu viršminėtasai raštinės perdėtinis; čia man nebereikėjo jau nei Elsave-Lotaringijos lyginti su Lietuva.

Dar vienas pavyzdys.

1908 m., kilus sumanymui statyti paminklą A. Mickevičiui Paryžiuje, į komitetą, susidariusį to sumanymo įvykdinimui, tapau užkviestas ir aš, kaipo Lietuvių atstovas.

Čia man nekartą atsiėjo susikirsti su Lenkais, dalyvavusiais tame komitete, išrodinėjant, jog A. Mickevičius greičiau buvo Lietuvis, negu Lenkas. Dalyvavusieji tame komitete mokslininkai ir rašėjai Prancūzai negalėjo suprasti, apie ką mes ginčijomės.

— Argi Lietuviai ir Lenkai, — klausė jie, — ne tas pats?

Aš atsakydavau ant to klausymo: — *ne*, Lenkai — *taip*.

Vieną sykį į mano ginčą su Lenkais įsimaišė istorijos profesorius Sorbonnoj — *Denis*, "žinovas" Rytų Europos istorijos, o ypačiai Slavų.

— Lietuva, — paaiškino jisai — tai yra "petite patrie" (mažoji tėvynė) link Lenkijos "grande patrie" (didžiosios tėvynės), palyginant, kaip mūsų provincija Bretagne — visos Prancūzijos link. Yra, girdi, labai didelis panašumas ir iš istoriško atžvilgio tarp Lietuvos ir Bretagne: Lenkija "*igijs*" Lietuvą tokiu pat būdu, kaip ir Prancūzija — Bretagne, t. y. keliu susituokimo viešpataujančių šeimynų.

Čia aš, negalėdamas sutikti su Rytų Europos istorijos "žinovo" aiškinimu, patėmija: visų pirm, jog Lietuva niekuomet nebuvo Lenkijos provincija, jog Lietuva visuomet buvo suvienyta valstija su Lenkija, kaip kad šiandien Vengrija su Austrija, ir pertai Lietuva nebuvo ir nēr "petite patrie" link Lenkijos.

Pagaliaus pavadinimas Lietuvos "mažaja" tėvyne, o Lenkijos didžiaja neturi jokio pamato; greičiau atbulai, nes istoriškosios Lietuvos teritorija buvo kur kas didesnė už Lenkijos teritoriją.

Panašių pavyzdžių galėčiau privesti daugybę. Visur, kur tik atsiein garsiai pasivadinti Lietuviu, o aš su tuom netik nesislepiu, bet, kur tik galiu, drąsiai vadinuos, kuom esmi, dėlto atsiein nuolatos aiškinti: kas tie Lietuviai, kas ta Lietuva, kuom ir kodėl ji skiriasi nuo Lenkijos.

Ką jau kalbėti apie žmonės, jai garsieji mokslinčiai nežino, kas tai Lietuva ir kuom ji skiriasi nuo Lenkijos!

(Kelių viršų pristatytų pavyzdžių manding užtenka, idant prirodyti, ant kiek Lietuva mažai yra pažįstama Vakarų Europai).

Kas gi daryti, idant sugriaut tą Lietuvos užmiršimo, nepažinimo sieną?

Čia neužtenka pavienių atskirų ypatų veikimo, aiškinimo, kas yra Lietuva ir Lietuviai, — čia reikalingas *nuoseklus, organizuotas* darbas.

Pirmų pirmiausiai reikalinga yra išleisti knygą apie Lietuvą Prancūzų kalboje, kaip labiausiai pažįstamoj visam inteligentiškamjam svietui.

Toje knygoje mes turime priminti Vakarų Europai, jog jos šiandieninė puiki kultūra yra išbujusi už tvirtų Lietuvos pečių, kuri sulaikė Mongolų (Totorių) viesulą, išpūstijusią Rytų Europą. Jaigu ne mūsų Erdvilai, Mindaugiai, tai Vokietiją, Prancūziją būt ištikęs tas pats likimas, ką Rusų kraštą.

Iš kitos pusės mes privalome priminti Rytų Europai (Rusijai), kad ir ji mums kalta: Lietuva per amžių eilę buvo ta siena, kuri sulaikė įsisiubavusias Vokiečių vilnis, kurios stengės užlieti Europos rytus. Bet Lietuva talkoje su kitomis tautomis sunaikino galingą Vokiečių tautos avangardą — kryživius, skinančius savo tautai taką į Rytus.

Tai progai pasitaikius, mes turim nupiešti keliais skaisčiais ruožais visą heroišką Lietuvos praeitį.

Neturime užmiršti ir ypatybių mūsų kalbos ir jos brangumo mokslui.

Žinoma, vyriausiu to veiksmo tikslu turi būti — išrodymas Lietuvos atgimimo ir dabartinio beteisio jos padėjimo kitų tautų tarpe.

Negana, vienok, parašyti knygą, reikia ją dar išleisti ir išplatinti, išsiuntinėti įvairių tautų veikėjams.

Šio įvykdymui reikalingas nuoseklus, organizuotas darbus.

Tai vienas būdas priminti pasauliui Lietuvą.

Be knygų, yra šiandien dar kitas žinių platinimo būdas, labai galingas, — tai laikraštija.

Jau tilpo Paryžiaus laikraščiuose pernai "Le Soleil" ir "Le Courrier Europeen", o šįmet "La Croix" straipsniai apie Lietuvą; jie padarė savo efektą, bet tai tik pirmosios kregždės, kurios dar pavasario nedaro.

Norint padaryti tinkamą įspudį ant Vakarų Europos opinijos apie Lietuvą, reikia ne kelių, keliolikos,

dargi ne kelių dešimčių straipsnių dviejuose-trijuose laikraščiuose, bet kelių šimtų straipsnių ir tūkstančių trumpų žinių-žinelių iš Lietuvos gyvenimo įvairių tautų laikraščiuose, nes "gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo" (lašas skelia akmenį ne jėga, bet tankiu savo puolimu).

Čia vėl reikalingas nuoseklus, organizuotas darbas.

Be knygų ir laikraščių, yra dar vienas būdas Lietuvai atkreipti ant savęs pasaulio atydą, tai yra *Tarptautiški kongresai.*

Tarptautiškuose kongresuose, kurie turi tankiausiai moksliską ar labdaringą tikslą, nuovergtosios tautos turi progą pasirodyti pasauliui šale galingųjų tautų — prispaudėjų, turi čia nuvergtosios tautos progą atskleisti, parodyti savo žaizdas, padarytas joms galingųjų.

Tokių kongresų esti kasmet daugybė, tankiausiai Paryžiuje. Bet reikia pasekti, pridaboti tų kongresų atsidarymo laiką, reikia prie jų prisirengti, reikia laiku pranešti kongreso rengimo sekretoriui:

Kas ir su koku mandatu jame dalyvaus Lietuvių vardu? Pagaliaus važiuojantis kongresan delegatas negali pasirodyti kongrese tuščiomis rankomis, jai nori priderančiai atlikti savo priedermę, turi nusivežti atspausť savo pranešimą arba, dar geriau, kaip pastaruoju laiku paprastą, tam tyčia atspausťas brošuras apie kongrese svarstomąjį klausimą atstovaujamoje šalyje. Tos brošūros dalinamos kongrese dalyvaujantiems.

Čia vėl reikalingas *nuoseklus, išanksto apgalvotas, organizuotas darbas.*

Ką veikę, ką neveikę, vis prienam prie to paties išvedimo: *reikalingas nuoseklus, organizuotas darbas.*

Taip, Lietuvos vardo pakėlimas ir tinkamas jos reprezentavimas reikalauja rimtos organizacijos.

Veik visos nuvergtosios, bet jau susipratusios ir atgemančios tautos, turi tokias organizacijas pavidale "Spaudos agentijų" (Agence de la presse) arba informacijos biurų (Bureaux d'information). Didžiuma tų įstaigų randasi kultūriniame pasaulio centre — Paryžiuje. Tai yra neoficijališkos nuvergtųjų tautų ambasados. Su jomis valdžios, berods, dar oficijališkai nesiskaito, bet su jomis labai skaitosi visuomenės nuomonė Vakarų Europoj, kai-kada jų šauksmo prievengia ir valdžios.

Kas nepamena Lenkų anketos 1908 m. dėlei eksprijacijos Lenkų žemės Poznaniuje? Lenkai nebūtų galėję įjudinti visos Europos visuomenės nuomonę, jaigu nebutų turėję Paryžiuje "Bureau de l'agence polonaise de la presse, 45 rue de Rennes, kuris visą tą anketą vedė. Pasekmės tos anketos mes žinome: Vokiečiai nedrįso eiti prieš viso pasaulio papeikimą ir šiandien dar nedrįsta varu išplėsti Lenkų žemės Poznaniuje. Be to, Lenkų biuro Paryžiuje yra išleidęs eilę brošūrų, knygų prancūzų kalboje apie Lenkiją ir jas išplatinęs.

Tokius jau biurus turi Paryžiuje ir kitos tautos

Aigyptiečiai, Armėnai, Indai ir d. k. Jų užlaikymui patrijotai aukauja kas metai desėtkus tūkstančių.

Atėjo vyriausias laikas ir mums, Lietuviams, pagalvoti apie tokio biuro įsteigimą, kuris sistematiškai, nuosekliai varytų darbą Lietuvos vardo pakėlimui svetimtaučių akyse, viršuj išguldytais bu-dais.

Bet tai yra ne vieno, ne kelių asmenų darbas: prie to turi prisidėti visi susipratusiai Lietuviai, visos draugijos, kas kuom gali, — kas savo darbu, suteikdamas biurui žinias, — kas skatiku, idant būtų už ką leisti apie Lietuvą knygas prancūzų ar kitose kalbose ir jas platinti.

Taigi, tautiečiai, negaišodami prie darbo, kas kuom galime!

Aš nuo savęs pranešu, jog rašau pracūzų kalboje veikalą apie Lietuvos atgimimą — “Reviviscence de la Lithuanie” ir iš savo pusės nesigailėsiu triuso ir darbo, idant pakelti Lietuvos vardą svetimtaučių akyse.

Juozas Gabrys.

5, rue Cambaceres, Paris.

GĖLELĖ=VINELĖ.

Pagal J. Raini.

Laiba žalia vinelė,
Raudona galvelė,
Penkių žiedų vainikėlis,
Viduryj žiedelis.

Aplinkui po pievą
Žiemkentės, samanėlės,
Žiemos-sausos žolužėlės
Knisasi po smiltis.

Laiba žalia vinelė
Supasi nuo vėjo:
— Kam man vainikėlis?
— Kam man žiedužėlis?
— Paleisiu su vėju
Dainuot po laukus,
Po pievas, miškus,
Po augštus kalnus.

Menkutis.

MOKSLO TRUPINIAI.

LYTIŠKAS PASVEIKIMAS.

(Sutrauka Bechterio'vo straipsnio).

Lytiškų susinešimų tikslas.

Mokslo pripažintas faktas yra, kuris kad vienintėlis lytiškų susinešimų tikslas yra pratęsimas gentkartės. Ta tiesa yra neužginčijama ir pripažinta visų autorių. Taigi suprantama, kad ant to pamatinio tikslo turi remtis visi prietikiai lytiško gyvenimo ir dėlto neturi būti liuosų, t. y. nepa-

matuotų ant doriškų ir moksliskų įstatymų lytiškų sandraugavimų. Betaisykliška laisvė lytiškuose susinešimuose platina ir palaiko klaidingą pažvalgą į lytiškus atlikimus ir net į pačią moterį, į kurią šiame atsitikime žiūrime, kaip į užsiganėdinimo dalyką, kas pažemina joje žmogystę ir podraug ištvirkina ją, stumiant ją ant tako nuodemės prieš moterystę. Bet liuosi susinešimai tvirkina ir vyrą, pratinant jį netik prie lengvo atsinešimo į papiktinamąją moterį, bet ir prie besąžiniškumo atvėjyje pasekmių susituokimo su moteria ir abelnai prie liuoso ir beprincipiško užganėdinimo gyvuliško geidulio.

Kada lytiški susinešimai tampa pardavimo dalyku, kaip prostitucijoje, tai tas taip priešinasi doriškai normai žmogiskoj draugijoj, kad visų pripažįstama, jog tai apsireiškimas, neišpasakytai pažeminantis žmogaus vertybę ir giliai nenormališkas socialinis prajovas. Tačiau ne visų manoma, kad vienokiai pažeminančiais turi būti pripažįstami veiksmai tų, kurie užsiima pirkimu žmogiškojo kūno, be kurių (t. y. be vyrų paleistuvių) juk ištikrųjų nebūtų prostitucijos. Nekalbėsime čion apie tuos bjaurius prostitucijos palaikytojus, kurie žiūri į moterį, kaip į teisėtą objektą savo geidulių. Nekalbėsime nei apie elgimąsi tų rakalių, kurie pripažįsta galimu už tulą mokesti tvirkinti nekaltas mergaites paleistuvystei.

Vyrai tankiai užmiršta, kokį baisų nusidėjimą jie ima ant sąžinės, patraukdami savo geidulio užganėdinimui mergaitę, kuri, kokios-nors priezasties dėlei, neturėjo ganėtinai valios išsilaikyti prieš jo niekiškus vilijomus. Kiek tokių nenaudėlių, užnejautrindami savo sąžinę, skaito save garbingais žmonėmis, visai užmiršdami apie atsitikimus su nelaimingomis aukomis jų bjaurių palinkimų! Apie tai vertėtų neperstojant kalbėti draugijoj ir spaudoj, idant akinti tuos besąžiniškus žmones, idant sulaikyti juos nuo naujų prietikių. Čia ypata stovi jau ant laipsnio beprincipiško, kuris yra lygus žiauriausiam doriškam atbukimui.

Iš viršišdėstyto aišku žmogui, sužiniai atsinešančiam į lytiškąjį gyvenimą, kad lytiškas klausimas turi išsirišti sutikime su sekančiomis taisyklėmis: 1) pilnu nevedlybiniu prisiturėjimu ir kategorišku išėmimu lytiškų susinešimų, liuosų nuo visokių doriškų pamatų ir priedermių ir 2) susibendravimu su moteria tik vardan tveriančiojo akto gimdimo naujos esybės, esančios augštu altruistiško jausmo dalyku ir stimulu meilės link ateinančios gentkartės. Žinant nekenksmingumą lytiško prisiturėjimo, negali būti netik jokio nusiteisinimo vedime ištvirkusio gyvenimo, bet taipgi neturi būti nei pirkimo-pardavimo lytiškose prielygose, nei kitokių nenormališkumų, atitolinančių nuo pamatinės lytiškos funkcijos-pratęsti žmonių gentį. Tolesnis išvedimas iš to, kad lytiški atlikimai paskirti vien pratęsimui žmonių gentkartės, yra tas, kad nedaleistini joki nenatūrališki atlikimai. t. y. toki, kurie turi tikslą pataikauti tiktai jausmams ir kurie pagal savo būdą negali tarnauti pratęsimui žmo-

nių gentkartės, kaip va: onanizmas, homoseksualizmas ir kiti iškraipimai lytiškų atlikimų užduoties. Galiausiai, iš pripažinimo, kad lytiški atlikimai tarnauja vienintėliai pratęsimui gentkartės, seka, kad lytiški susinešimui neturi vykti visuose tuose atsitikimuose, kada tas gali atsiliepti pragaištingai ant naujos gentkartės, kaip tai neštumo laike arba kada tas gali vesti prie gimdimo nesveikos gentkartės. Kiekviena pora, susibendrajanti pratęsimui gentkartės, turi būti persitikrinusi apie abiejų sveikatą, nes nesveiki tėvai nepagimdys sveikų kūdikių, o lygūsti kūdikiai niekam nereikalingi. Būdami apsunkinimu draugijos ir taipgi be kaltės nukentėjusiais, tokie kūdikiai, paaukę, turi tiesą daryti išmetinėjimus savo tėvams ir paduoti vekselį, kuris, o vargai niekuomet negali būti priderinčiai išmokėtas.

Yra ypatų, kurios drįsta teisinti nekuriuos iškrypimus lytiškame gyvenime, kaip, pavyzdin, prostituciją, onanizmą etc. Tačiau paliksime be atydos jų davadus. Tas liudija vien apie tai, ant kiek lytiškas klausimas yra supainiotas purvyne painių žmonijos prietikių, kurie užtėmė patį branduolį ir tikslą lytiškųjų prielygų.

Kaip pasiekti, kad lytiškos prielygos draugijoje būtų reguliuojamos taip, idant nekryptų nuo to pamatinio tikslo — pratęsimu žmonių genties ir ne neštų nei doriškos, nei fiziškos blėdies kitiems, bet visada abi pusi rištųsi priedermėmis, aprūpinant tuo pat laiku sveikos gentkartės gimimą? Aišku, kad draugija turi būti perauklėta ir perdirbta, kitaip tariant, joj išauklėti ir įgyvendinti kiti, teisingesni pažvilgiai į lytiškas prielygas. Draugijai turi būti įskiepyta kitos pažvalgos į lytiškas funkcijas.

Šiuolaikinė sistema mokymo, priprantanti jaunikaitei prie logiško protavimo arba fiziško darbo ir ir suteikianti jam įvairias pažintis, visai ignoruoja tuos organizmo atlikimus, kurie yra svarbiausia pusė žmogaus gyvenimo. Ar gali būti palikti proginiam paties gyvenimo išrišimui tokie svarbūs klausimai, kaip lytiški, su kuriais taip artymai rišasi doriškas žmonijos laipsnis, — kada patyrimas rodo, kad jie išrišami labai neatsakančiai?

Pranas Gudas.

Iš Suvienytų Valstijų.

Roosevelt be perspektyvos.

Demokratas Bryan, kurs trissyk kandidatavo į Suv. Valst. prezidentus, per savo prakalbą Muskogee, Okla., pasakė, kad Roosevelt'ui negalima nei tikėtis išnaujo tapti prezidentu, demokratams laimėjus tokią puikią pergalę. Roosevelt gauna daugybę užjaučiančių laiškų, bet dar daugiau pašiepiančių jį. Ex-prezidentas tuom tarpu biskį atvėso nuo politiškos agitacijos karštligės ir pradėjo važinėti po Suv. Valstijas su prakalbomis, kuriose išdėsto, kaip šaudė Afrikos raistų keturkojus gyventojus.

Mirtis orlaivininko.

Denver, Col. — Vienas garsingiausių Amerikos orlaivininkų Ralph Johnstone, kuris per lenktynes New York'e buvo gavęs pirmą dovaną \$10,000 už augštumą, iškilęs 500 pėdų augštyr ir norėdamas stačiai ant žemės nusileisti, sustabdė mašiną, kurios sparnų jis nesugriebė išskeisti ir, orlaiviui pakrypus, su didžiu smarkumu krito žemyn ir ant vietos užsimušė.

Gaisre žuvo 24 moterys.

Newark, N. J. — Užsidegė senas namas; ugnis kilo iš antrų lubų, kame buvo popierinių dėžučių dirbtuvė. Daugiausiai nukentėjo moterys, dirbusios ant trečių lubų, kur buvo apatinių drapanų mezgtuvė. Gaisrui ūmai apėmus mezgtuvę ir esant tik dvejoms palaikėms kopėčioms, kuriomis galima būtų nulipti nuo trečių lubų, palyginamai nedaug teišsigelbėjo. Keletas moterų šoko žemyn ir užsimušė, o apie dvi dešimti mezgtuvėje sudegė. Per gaisrą žuvo 24 moterys; sužeistų gi yra 40; daugelio visai neranda; priežastis tokio baisaus gyvasčių išnaikinimo buvo stoka kopėčių.

Iš visur.

Tolstoi mirė.

Tula. — Didis rusų rašytojas ir mokiniojas grafas Levas Tolstoi, 82 m. amžiaus, persiskyrė su šiuo pasauliu gelžkelio pusstotyje Ostapova, netoli Tulos. Prie mirstančiojo senelio buvo jo šeimyna, gydytojai ir jo draugas kunigaikštis Čertkov. Matydamas, kaip jam artymi žmonės ir daktarai nerimsta iš priežasties gresiančio jo gyvastei netolimo galo, Tolstoi juos ramino: "Milijonai žmonių kenčia šiame pasaulyje. Kam jūs taip rūpinatės apie mane?" ir po valandėlei didis pasaulio mokytojas ir pranašas išleido savo tyrą dvasią.

"Šviesybė pasaulio užgeso", tarė Tolstoj'aus moteris; tie žodžiai giliai atsiliepė susirinkusių širdyse ir minia juos kartojo su graudingomis raudomis.

Visi valstiečiai iš artymesniųjų sodžių papludo prie didvyrio kūno. Visi atėję verkė ar meldėsi: mokiniai, valstiečiai, darbininkai, šventikai, inteligentai.

Tolstoi paliko rašytą norą, kad jį palaidotų be jokių bažnytinių ceremonijų bei iškilmių jo dvarelyje, po aržuolu, po kuriuo jis, mažas būdamas, žaidė ir kur valstiečiai susirinkdavo gautų nuo jo pamokinimo bei pašelpo.

Mobilizuota būriai policijos, idant sustabdyti galimas demonstracijas. Namelis, kur mirė Tolstoj bus perkeltas jo dvaran Jasnaja Poliana, kur rengiama Muzejus Tolstojaus vardo.

Susirinkusioje apie namelį minioje kažinkas tarė: "Jo širdis plyšo iš begalinės meilės žmonijai!" Tie žodžiai, kaip elektros srovė, perbėgo per minią. Pasigirdo bendras atsidusimas, o po jo prasidėjo bendras verksmas.

Pravoslavų synodas nutarė nenuimti nuo mirusio Tolstoj'aus prakeikimo, kurį jis užsitraukė nuo stačiatikių cerkvės 10 metų atgal už parašymą veikalo "Prisikėlimas". Laike jo paskutinių dienų stačiatikių dvasiškija nuolaidžiai įkalbinėjo jam, kad atsiskaitytų nuo savo klaidų prieš stačiatikių tikybą ar gailėtus už jas; bet tai buvo bergždžia pastanga: Tolstoj pasiliko ištikimu savo idejoms iki galui.

* * *

Priežastis, priskubinusi jo mirtį, buvo sekanti:

Norėdamas praleisti paskutines savo dienas vienatvėje, atsitolinęs nuo žmonių, jis slapta apleido savo namus ir, pasiėmęs tik kelioliką rublių, iškeliavo su dr. Mokovskiū į Ostinsko tyrą, kame ir apsigyveno vienuolyne, kur jau nuo senai buvo jo sesuo Maria. Kada Tolstoj pajuto, kad jo pasislėpimo vieta dažinota, jis veikiai apleido vienolyną ir leidosi kelionėn į Kaukazą, idant apsisot "tolstojiečių kolonijoje, esančioje netoli Juodosios jūrės." Vienok kelionės vargai buvo jo sveikatai ir amžiui persunkę, ir jis, nepasimatęs su savo mokiniais, mirė gelžkelio pusstoties Ostapova būtyje.

Sakoma, būk Tolstoj apleido savo namus dėl nesutikimų su moteria ir vyriausiuoju šūnumi, kurių dviejų užveizdai Tolstoj buvo pavedęs dvarą: juodu samdę naujus darbininkus ir mokėjo jiems, kaip galima mažiau, prašalinant senuosius gerai apmokamus darbininkus. Pakelta randos už butus taipgi. Kilo tarp žmonių murmėjimas. Daugumas įpuolė į vargą. Be to, jam pagimdė nesmagumus ginčai su jo žmona, kuri norėjo parduoti teisę spaudinti vieną nesenai parašytą jo apysaką už didelę sumą. Tolstojų slogino keiksmi, siunčiami pavargėlių jo šeimynai už prispaudimą; teisių gi leisti savo raštus jis niekam nepardavinėjo, nes tas buvo prieš jo principus. O medgiškas stovis dvaro reikalavęs pinigų, ir jo žmona įkirėjusi jam, norėdama priversti jį laužyti senus principus.

Studentų procesija pagarbai Tolstoj'aus.

Petrapilė. — 10,000 studentų suvirš parengė iškilmingą procesiją pagarbinimui Tolstoj'aus. Procesija ėjo Nevsku prospektu, giedant pomirtinius graudžius himnus.

Mexico revoliucija.

Apie porą savaitių atgal Valstijoje Texas buvo nučinčiuotas meksikonas Rodriguez. Tas labai sukėlė Mexico gyventojų jausmus prieš Suv. Valstijas. Kilo smarkios demonstracijos; maištininkai išdaužė langus amerikony laikraščio redakcijos "Mexican Herald", sudraskė Amerikos vėliavą ir ėmė mušti visus kur patinkamus amerikonus.

Be abejo, meksikonai galėjo būti įžeisti dėl nučinčiavimo Rodriguez'o, bet tos demonstracijos turėjo platesnę prasmę — neapykantą amerikonom už rėmimą valdžios netikusio despotiško prezidento Diaz'o. Demonstracijos prieš amerikonus buvo platesnėje prasmėje pradžia revoliucijos prieš Mexico prezidentą

Diaz'ą, kuris savo žiaurumu mažai teusileidžia Rusijos carui: kemša žmonės kalėjimuosna už kiekvieną menką neprilankų sau žodį ar darbą ir baudžia mirtimi už atviresnį išreiškimą neužsiganėdinimo iš jojo valdžios.

Revoliucija pirmiausia apsireiškė pietinėje Mexico dalyje. Sukilimas pasirodė perankstybas mieste Puebla, kurio revoliucionieriai buvo nesunkiai numalšinti valdiškos kariumenės.

Puelbo'j suimta kai kurie svarbūs revoliucionierių raštai, ant kurių pasiremmdama valdžia daug revoliucijos vadų suėmė. Santa Cruz Zakatuas revoliucionieriai geriausiai laikėsi, bet buvo suvaldyti kareivių, kurių, vienok, keli šimtai krito kovoje. Aukų iš revoliucionierių abazo kol kas daug daugiau, negu iš valdžios apginėjų kareivių.

Revoliucionierių vadu yra Madero, kurį per rinkimus į prezidentus, Diaz laikė kalėjime, kad jis negalėtų tapti prezidentu.

Diaz sako, kad dabartinė Mexico revoliucija esanti tiktai paprastas maištas socialistų, subuntavotų Madero, kuris norįs prieš valią piliečių įsiskverbti į prezidentus.

Nors revoliucija buvo apėmusi 12 provincijų, tačiau ji baigiama gniaužti.

Susivienijimo Pildomoji Taryba.

Daugelis kuopų ir narių yra neužganėdinti veiklumu mūsų S.L.A. Pildomosios Tarybos (arba, kaip ją vadina, "Centro Valdybos"), ir kas kartas vis didesnė neramybė platinasi Susivienijime, vienok, kaip kuopos, taip ir tūli nariai neatkreipia atydos, kad šiandien S.L.A. susideda iš suvirš 10,000 narių, o užlaiko tiktai vieną apmokamą darbininką, t. y. sekretorių vedimui visos organizacijos tvarkos ir tai alga, vos išnešančia jo pragyvenimui su šeimyna. Kiti gi Pildomosios Tarybos nariai (išskiriant prezidentą, kuriam mokama \$100,00 į metus) turi vesti-priziūrėti Susivienijimo reikalus *gratis* (už dyką. Red.) ir už tą savo malonę jie tur prisiklausyti visokių išmetinėjimų, kaip nuo kuopų, taip ir nuo narių, ir tankiausiai nuo tokių, kurie netur mažiausio supratimo apie organizacijos reikalus; jiems visokis tvarkos būdas pasirodo priešingu, jie mena, kad S.L.A. yra sutvertas, kaip kokis politiškas kliūbas, kurio mieriai ir veikmės gali būti permainomi po kelis kartus į metus, kad kiekvienas narys gal elgtis ir veikti savotiškai. Vienok reikia žinoti, kad mūsų Susivienijimui yra duota gyvastis pagal Pensylvanijos valstijos tiesas, sutinkančias su tiesomis Suvienytų Valstijų ir duodančias jam gyvastį, nurodančias jam jo mierius ir jo veikimo rubežius su patėmijimu, kad už peržengimą jam tie-

sos gal būt atimtos ir jo turtas paimtas į valstijos globą. Jojo Pildomoji Taryba, kuri drįstų daleisti peržengti tiesas, jam suteiktas, arba nepildytų priedermių, ant jo uždėtų, gal būt patraukta atsakomybėn, kaip civiliškai, taip ir kriminališkai. Pertai mes, nariai S.L.A., privalome žinoti, kad mes negalime iš šito Susiv. daryti kokią "coxej army" ir dirbti jam įstatymus taip, kaip kam mūsų patinka, arba toliau gyventi su septynių lapelių apgarsinimu, kurį mes iki šiol vadinome S.L.A. konstitucija, kurios jokia valstija (state) nepripažino už konstituciją, ir mūsų S.L.A., neturėdamas konstitucijos, užlaikė valstijose kuopas, kurios, it pulkai "metežnikų", bijojos viešiai pasirodyti.

S.L.A. nėra kokia savivaldomąja viešpatyste, kuri galėtų sau pasidirbti išlygas gyvenimo; būdą gyvenimo jam nurodė valstija, kuri jam daleido gyventi; jam yra pasakyta jo čarteryje, kad tolei galėsias gyventi, pakol elgsis būdu jam nurodytu ir sutinkamai su įstatais, valdančiais tokias draugijas. Užtai gi mūsų S.L.A. Pildomoji Taryba netik kad atsako visam Susivienijimui už nepildymą priedermių, bet kas metai pirm kovo 1 dienos turi po prisiega išduoti valstijoms pranešimą apie Susivienijimo stovį, būdą, veikmes ir įstatymus, nurodant, kad tie įstatymai yra sutinkanti su tiesomis valstijos ir kad Susivienijimas veikia pagal jam suteiktas išlygas.

Atsakomybė Susivienijimo Pildomosios Tarybos yra didelė, tiktai gaila, kad daugumas narių S.L.A. to nesupranta. Jie nemato, kiek triūso toks Susivienijimo prezidentas tur panešti, vedant korespondenciją su šimtais narių, o už tai beveik be jokio atlyginimo tiek tur nukęsti visokių užmetinėjimų. S. L. A. per savo 25 metų gyvenimo yra mažai nuveikęs; netik jis neatnešė naudos gyviems nariams laike prigulėjimo, bet nei jųjų našlėms, nei našlaičiams, kadangi jų Susiv. neaprūpino. Susiv. gyvastis buvo užlaikoma per 25 metus beveik tik iš aukų. Nariai Pildomosios Tarybos tik tada jam dirbo, kada jiems valandėlė laiko atlikdavo nuo jųjų kasdienio darbo, tokiu būdu, ištiesų negalima buvo nuo jų daugiau ir reikalauti, užtai mūsų Susiv. per tuos ilgus metus nėra padaręs jokio žingsnio. Kiekvienas žmogus, korporacija ar draugija stengiasi išsitobulinti, būti progresyvišku, mūsų gi S.L.A. jokio progreso nėra padaręs ir per tiek laiko riogsojo, sakydamas: "Kokį mane, Dieve, sutvėrei, tokį ir turi". Dabar gi, kada jau Susivienijimas pastos tikru lietuvių susivienijimu pilnojo to žodžio prasmėj (pagal pataisytą konstituciją) ir suves į vieną vietą savo visus reikalus, t.y. savo naman New York'e, kur tilps Rėdystė organo ir visa Susiv. raštinė, be abejonės, jo naujas būdas veikmės sutiks reikalavimus visuomenės, kadangi nuo Naujų metų jisai taps prieinamu kiekvienam, neskiriant ypatingų pažvalgų.

Ateinantis seimas turėtų nutarti, kad Susiv. prezidentas ateinančiame laike būtų ten-pat ant vietos Susiv. name su paskirta atsakančia alga, taip kad jisai netik kad dabotų visus Susiv. reikalus, kaip

prezidentas, bet taipgi būtų gaspadorium (administratorium) "Tėvynės" spaustuvės. Iškaščių, kokius dabar Susiv. paneša apmokėjimui algos prezidentui ir dabartiniam administratoriui "Tėvynės", su mažu pridėjimu užtektų mokėti atsakančią algą prezidentui, kuris visados būtų Susivienijimo raštinėj, saugodamas visus Susiv. reikalus, neužsiimant nieku, kaip tik reikalais organizacijos. Tada ir nariai bei kuopos turėtų tiesą išmetynėti nariams Pildomosios Tarybos, jai-gu jie neatliktų uždėtų ant savės priedermių.

Nors dabartinieji Susiv. Pildomosios Tarybos nariai dirba dykai, tačiau šiandien pasirodo, kad tūli S.L.A. nariai drįsta šmeižti viešai per laikraščius netik Tarybą, bet ir visą Susivienijimą, daro konferencijas prieš nutarimus pereito seimo, gundo narius ardyti Susivienijimą, šmeižiant jį prieš visuomenę. Už tokius savo pasielgimus tokie kerštingi nariai turėtų būt nubausti be jokio tolesnio atidėliojimo būdu, jiems nurodytu. Pildomoji Taryba taipgi, jaigu ne pati, tai turėtų priverst "T." redaktorių, kad jisai, turėdamas geriausią progą tēmyti neprilankius Susiv. straipsnius laikraščiuose, ant jų atsakynėtų, ginant Susiv. Toki apginimai turėtų būti auditoriški, t.y. nuo Redakcijos, o ne nuo Redaktoriaus vienos ypotos su pseudonymišku parašu.

Redaktorius yra po priežiūra Tarybos; Taryba turėtų daboti, kad "Tėvynėj" tilptų kuodaugiausia straipsnių gerovei organizacijos, kad kiekviename "Tėvynės" num. būtų nuo Redakcijos straipsniai reikale Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kadangi "Tėvynė" yra įsteigta su tikslu, kad ji būtų apginime Susivienijimo ir kad, kaip jo organe, talpintųsi raštai ir straipsniai, liečianti Susiv., ir abelnos žinios reikaluose panašių draugijų; per tai skaitytojai apsi-prastų su abelna veikme ir užduotim tokių draugijų, o tada, be abejonės, išnyktų abejojimai ir burnojimai mūsų Susivienijime.

F. P. Bradchulis, D.L.B.

Mūsų susivienijimai.

Mes lietuviai, gyveną Suvienytose Valstijose, tankiai giriamės, kad ir mes sekame progresą kitataučių, čion gyvenančių, ypač, tvėrime draugijų; pavyzdžiui, mes giriamės, kad turime du susivienijimu: S.L.A. ir S.L.R.K.A., kuriuodu yra sutvertu ant pamatų draugijų, kurios egzistuoja beveik tarp kiekvienos tautos ateivių ir tikrų amerikėnų. Visų tokių susivienijimų, kaip ir mūsų, lietuvių, čarteriuose, išduotuose tūlų valstijų, tarp kitko nurodyta būdas ir mieris šių draugijų ir skamba šiaip:

"Šioji draugija yra sutverta ypatingai naudai jos narių ir jųjų pašelpgavių (bet ne prekybai), turinti galę tverti po valdžios, jai kuopos su rituolu ir pasiuntenybės būdu valdo*), išduoti narybės paliūdijimus; tverti fondą išmokėjimui

*) Didžiai geistina būtų, kad ypotos, silpnos savoje arba svetimoje kalboje, iš kurios daro vertimus, sykiu su vertimais prisiųstų ir originalus, nes kai-kurias vietas vertimų, panašių į šitą, vargiai-begali suprasti kas kitas, apart vertėjų. Red.

posmertinės ir nėsugalėjimo narių su išlyga, jogei jos nariai elgsis pagal konstituciją ir taisykles, kuriomis toks fondas yra sutvertas ir iš kurio toki išmokėjimai gal būt daromi. Toki fondai turi būt tveriami ir lėšos draugijos apmokamos iš narių mokesčių. Išmokėjimas posmertinės tur būt narių šeimynoms, artymiausioms giminėms ar ypatoms, kurios pasitiki užlaikymo nuo narių.”

26 metai atgal tverėjai mūsų S.L.A., be abejonės, jį tvėrė su viršminėtu tikslu ir vilčia, kad toks susivienijimas atsieks savo užduotį; bet, ant nelaimės, per 25 metus netik ką neatsiekė savo tikslo, bet yra padaręs neatlyginamą nuostolį lietuvių tautai. Jisai, užstodamas kelią gimimo kitai draugijai su tuom pačiu tikslu, kuri, sekdamas savo mierius, nurodytus čarteryje, būtų nevieną narių našlę aprūpinusi, turėjusi namus seneliams, prieglobos namus našlaičiams, kurie būtų buvę auklėjami lietuvių dvasioj. Dabartiniai gi mūsų susivienijimai yra daug našlių nusiuntę į “poor house’ų”, svietimtaučių prieglaudų, namus. Šimtai našlaičių, likusių po mirčiai narių S.L.A., šiandien yra auklėjami ant lenkučių, airių, vokiečių ir kitų, kurie ant amžių lieka pražuvę lietuvių tautai.

S.L.A., kaip ir jo atžala S.L.R.K.A., netik kad nemėgino atsiekti savo tikslo, kuriam yra sutverti, bet, priešingai, gaudė ir rašinėjo prie savęs gerus lietuvius, sakydami, kad, prisirašę bent prie kurio susivienijimo, lieka aprūpintais ant visados, atimdami jiems progą, ypač turintiems šeimynas, prisirašyti prie kokios draugijos arba apsaugos kompanijos, iš kur galėtų jų našlės gauti \$1000 ar daugiau po jų mirties; o su pagelba tokios sumos gal būtų galima su vaikais joms gyventi tarp savųjų, kur lietuviška dvasia būtų galėjusi dar užsilaikyti. Nariai gi mūsų susivienijimų, mirdami vienas po kitam, palieka savo šeimynas be jokios apsaugos, išskiriant \$150, kurių beveik neužtenka palaidojimui nario. Tai ir viskas, ką mūsų susivienijimai teikė savo nariams. Sakau, tokius susivienijimus, vietoj platint, mes privalėjom, kaip vieną, taip ir kitą, griauti iš pamatų, o iš jų liekanų reikėjo sutverti susivienijimą, kuriuom kiekvieno nario šeimyna po jo mirčiai būtų aprūpinta, kad jo našlė nereikalautų šauktis per susivienijimo organus aukų-pašelpos, o gautų \$1000 nuo susivienijimo ne kaipo auką, bet kaipo prigulinčią jai posmertinę.

S.L.A. per 25 metus savo gyvenimo vos sugiebė patraukti prie savęs nevisai dešimtį tūkstančių ypatų iš gyvenančių Suvienytose Valstijose pusės milijono lietuvių, tai yra, vos 2%. Šiuos gi, 10,000, kurie tveria S.L.A., galima padalyti šiaip: 10% jų, kurie prigul prie jo iš tautiško atžvilgio; 15%—dėl posmertinės, o 74% priguli dėlto, kad jųjų draugai ten priguli arba prigul dėlto, kad nėra kur kitur prigulėti, vienok nori kur-kors prigulėti, ir — 10%, paprastai sakant, “peštukų”, kurių užduotis yra ardyti viską be skirtumo: gerą ar blogą, bile tiktai trukšmą daryti Susivienijime. Tai yra mieriai narių, prigulinčių prie šiandieninių mūsų susivienijimų.

Ant laimės, S.L.A. 25 metais savo amžiaus dasi-protėjo, kad ilgiaus taip gyventi negali, ir per savo 25-tą seimą nutarė mokėti posmertinę iki \$1000, kas ir įeis į veikmę nuo Naujų 1911 metų. Tokiu būdu S.L.A. sutvėrė naują namą, tinkamą gyvenimui. Kiekvienam lietuviui, kokių jisai nebūtų pažvalgų, suteikia progą dirbti labai tėvynės ir tuom pačiu duoda progą apsaugoti savo šeimyną, atsitikus mirčiai. Pertai kiekvienas lietuvis ar lietuvi, gyvenanti Suvienytose Valstijose, privalo prisirašyti prie S.L.A., o, sykį prisirašęs ir užsimokėjęs savo mokestis, paliks jo sądarbininku tautiškuose, reikaluose ir mirties atsitikime, būnant čia Amerikoje ar pagrįžus į Lietuvą, S.L.A. išmokės jo šeimynai ar artymiausiom giminėms prigulinčią posmertinę, kas suteiks pagelbą našlėms ir našlaičiams arba tėvams, kurie tikisi užlaikymo nuo savo sūnaus ar dukters. Pertai netik kad kiekvienas, kuris dar nepriguli, privalo naudotis iš progos, bet taipgi ir dabartiniai S.L.A. nariai privalo nuo Naujų metų padidinti savo posmertines, kas aprūpintų jųjų šeimynas.

F. P. Bradchulis, L.L.B.

Keli patėmijimai.

Liko du nepilni mėnesiai iki tam laikui, nuo kurio įeis galėn pataisyti-dapildyti S.L.A. įstatai. Iki tam laikui visi nariai turėtų būti su jais susipažinę, jaigu mes norime, kad tie įstatai atneštų galimai didžiausią Susivienijimui naudą. Iš to, kas matyt laikraščiuose, ir iš privatiškų pasikalbėjimų reikia spręsti, jog daugumas narių toli gražu tų įstatų nesupranta pilnai. Pavyzdžiui, man teko prie progos kalbėtis su pusėtinai apšviesta ir inteligentiška ypata, knri “vertė kalnus” neužsitikėjimo ant Susivienijimo, žadėjo visus prieš jį kurstyti ir net “protestuoti viešiai”, ir vis už tą naują konstituciją. “Paskutinę skūrą nulups! Tuščia jų!” karščiaivos, matomai, įširdusi ir neužganėdinta ypata. “Viskas negerai! Kur liuosybė? Kur teisybė? Lupikai, biznieriai!” ir t.t. Jokių būdu negalima buvo dasizinti, kas-gi labiausiai jai nepatiko. Pagalios vos-ne-vos dasikalbėjova, jog ją labiausiai erzina tai, jog kiekvienus metus reikės mokėt vis didesnę mėnesinę mokestį. Na, ir kas-gi pasirodė? Kada jai buvo paaiškinta, jog taip nėra, kad kiekvienas mokės per visą laiką tą pačią mokestį, kuri parodyta tabelėj prie įstojimo (Pavyzdin, 20 metų amžiaus įsirašantis vyras mokės per visą savo gyvenimą už \$300 posm. po 26 centus į mėnesį be jokių pakėlimų, o 29 metų mokės visados po 36 centus), kada paaiškinta ir darodyta, jog S.L.A. vedė savo reikalus, kaip tas ūkininkas, kuris medine žagre knisa savo dirvą, kada visi jo kaimynai jau įsitaisė sau geriausius plūgus, kad nėra reikalo mums skursti, jaigu, užvedę gerą tvarką, mes galim atgauti savo brolius, kurie neša dabar pinigų “insurance” kompanijoms ir lenkų, rusinų, airių susivienijimams; kada tik trumpai tapo paaiškinta keli svarbesni punktai naujos konstitucijos,—tada kas-gi? Ogi atsipūtsi mūsų “pikčiūrna” su atsidusėjimu prabilo: “Tai-

gi taip ir sakytum senai!.. Konstitucijoje nėra tie dalykai aiškiai pasakyti, niekas jų nepaaiškina, o čia tau po ausimi vis "zurza ir zurza", kad įstatai negerai, kad čia skriauda, neteisybė... nagi, žmogus, imi ir įtiki..."

Tai tik vienas pavyzdys. Jų šimtais galima priskaityti. Įstatai, jaigu jie turi būt panašūs į įstatus, privalo būt parašyti tam tikrai išdirbtaj formoj (juriškoj), kurią abelnai yra daug sunkiau suprasti, negu skaitymą pasakos, vienok reik pasirūpinti, kad nariai juos suprastų netik pagal raidę, bet ir pagal jų dvasią. Įstatai abelnai yra sunkus supratimui todėl, kad juose stengiasi *viską pasakyti kuotrupiausioj formoj* tik pačią esenciją, patį branduolį trumpai, bet aiškiai išreikšti.

Kas turi bent šioki-tokį supratimą apie reikalus, kas yra *sąžiniškas ir tikrai gerai* velijantis mūsų organizacijai, tas neužgins—neturės drąsos užginti, jog pataisyti (nauji) įstatai, kuriuos XXV seimas užgyrė ir įvedė, yra didelis pagerinimas mūsų organizacijos. Mes, įvedę šitą naują tvarką ir pametę seną, pametėm knisę dirvą medine žagre, o užvedėm sau pagerintus ūkiškus įrankius... Kas sako, kad tas Susivienijimui nereikalinga ir kenksminga, tas lyginai gali pasakyti, kad žagrė ir medinės akėčios geriausi įrankiai, o karninės vyžos geriausias apavalas. Žingeidu, kad prie to senoviško būdo, prie tos žagrės mus tenori stumti tie, kurie sakos esą patys pirmeiviai. Pirmeiviai nuo pirmeiviško būdo Susivienijimą sulaiko! Pirmeiviai šaukia "konvencijas" dėlei sulaikymo užvedimo pirmeiviško būdo!..

Ačiu tam, kad, kaip minėjau, ne visi nariai supranta reikšmes naujų įstatų, tie "nenuoramos" tik prisideda prie sukurstimo kitų, įkalbinėdami, kad busias suvaržymas narių laisvės, buržujiška cenzūra ir kiti nebūti dalykai, o dabartinė Centro Valdyba tai despotiškesnė ir už patį Rosijos carą, nes neliaidžiant per organą burnoti.

M. Daug Kentis,
36 kp. narys.

Pirma apsvarstykite ką darą.

Visi, kurie rašynėja į laikraščius, turėtų prisilaikyti seno, bet gero patarimo: "Dešimtį sykių pagalvok pirma, negu žodį tarsi ar parašysi!" Jaigu visi elgtųsi pagal šitą receptą, tai, be abejonės, mūsų laikraščiuose mažiau būtų besąmonių, o organizacijose betvarkės.

Pergreit mes darome, kalbame ir rašome, o per mažai protaujame. Tikrai tame ir bėda. Ar nebus tame priežastis visų mūsų nesusipratimų, ypač, organizacijų reikaluose (suprantama, šito negalima pasakyti apie tuos, kurie lyg nuo prigimimo papratę, kaip sakosi, "sienomis laiptoti"; tokiems nei šitas, nei joks kitas receptas negelbės). Syki kasdieninė kalboj reikalingas atsargumas ir apgalvojimas, tai ką bekalbėti apie tai, jaigu reikia viešai ir viešuose reikaluose atsiliepti? Juo labiau reikia būt atsargiam, tuo labiau reikia kiekvieną žodį apgalvoti, nes kitaip gali-

ma tik skaitytojams nervus bereikalingai erzinti ir save prieš visus pajuokti. Ypatingai kuopos, kada daro oficiališkus savo nutarimus ir nori juos organan pasiūsti, turėtų būt daug atsargesnės, negu dabar nekuriuos jų yra. Visur yra nuo senų-senovės paprasta pirma klausti, tyrinėti, gerai dasižinoti apie dalyką, kuris nėra gerai suprantamas (o visų suprasti niekas iš mūsų negali) ir tik tada apie jį kalbėti. Savo tingėjimu gerai dalyką iširti mes tankiai pridirbame daug "riaušių" laikraščiuose (pas mus laikraščiai vėl, matyt, iš "bado" kemša viską, ką jiems tik prisiučia). Daug pavyzdžių galima būtų čia paduoti, ypatingai iš "Tėvynės".

Mat, pas mus taip manoma: "Aš už "Tėvynę" moku ant metų 50 "kruvinų centų"; "Lietuva" man prekiuotų \$2,00; bet "Lietuvą" išduoda vienas Olszewskis, o "Tėvynę" visas Susivienijimas; Olszewskis ar "Lietuvos" redaktorius išjuoktų tave už kvailą rašynėlį ir ką jiems padarysi? "Tėvynę" gi aš užlaikau už "kruvinus" centus (tik 50 jų iš viso), vadinasi, aš taipgi jos "bosas" ir ji turi talpinti, nors rašyčiau ne ranka, bet koja; o jaigu ne — tai juk galiu "košės" privirt: pradėsiu kuopą buntavot ir "revoliuciją" kelt Susivienijime!!..". Taip pas mus nekuri mane ir kitus dar mokina taippat beprotingai manyti, o patys to nesupranta, jog ne jie Susivienijimui, bet *Susivienijimas* jiems "daro gerą", duodamas laikraštį už 50c. vietoj \$2,00 ir tokiu būdu užchėdydamas savo sąnariams \$1,50 tų "kruvinų" centų. Kokį kitą laikraštį galėtum gauti už tokius pamestus pinigus? Už kitą laikraštį galėtume ir \$10,00 mokėti ir tai įsai neduotų tiesos mums rašyti bile niekniekius. Čia mes mokame tik 50c. (gal dėlto jie ir "kruvini" pas nekuriuos) ir dar norėtume už juos papliaukšti, pasikolioti ir visokių nei Dievui, nei žmonėms netikusių niekniekių prikimšti.

Ištikro, ar neperdaug norime? Daleiskime, "Tėvynė" atidaro savo skiltis visiems tokiems niekniekiams; kas gi iš to išeitų? Ji pavirstų į mėšlyną, į purviną skraistę, kuri nei 50c. nebūtų verta. Rodos, jog tie, kurie daugiausiai rėkia apie tuos "kruvinus" centus (ar nelabiau "kruvini" centai už baro praleisti? ten tai bent tikrai už juos ir kraujas nekartą pasirodo), norėtų iš "Tėvynės" mėšlyną padaryti, bet nei Susivienijimas, nei daugumas "Tėvynės" skaitytojų iš šalies to nenori ir todėl "Tėvynė" privalo nuo to literatiško mėšlyno apivalyti. Jaigu netalpinimas to vadinasi pas nekuriuos cenzūra, tai lai palaiminta bus ta cenzūra: ir visuomenei, ir S.L.A. bus nuo jos daug sveikiau. Taigi pagalvokime drūčiai pirma, negu ką rašome.

Mažas pavyzdėlis iš 46 num. "Tėvynės":

126 kuopa, su parašu savo komiteto, mandagioj formoj*) (pirma su kitais ir to nebūdavo) protestuoja prieš suspendavimą tūlo Pricevičiaus, galvodama, jog Centro Valdybą galima šmeižti ir "kaneveikti" kuopos susirinkime, tarpe savųjų — nevalia tik prie

*) Oi, ne visai mandagioj buvo, tik apgenėjus išrodo geriaus.

svetimų, neprigulinčių prie S.L.A.**).

Toliaus vėl protestuojama už suspendavimą "komisijos", kuri, laužydama S.L.A. įstatus, šaukė prie nelegalios kokios ten "konferencijos" Connecticut'o valstijoje, meluodama ir muilindama sąnariams akis. Girdi, komisija nekalta, nes jai kuopa liepė, o ji pildė tik kuopos nutarimą. Jaigu tas teisybė, tai gaila tų sąnarių, labai gaila. Jie privalo būt ne suspenduoti, bet išmesti, jaigu jie iki šiolei nežino, kas jiems valia, o kas ne. Jaigu kuopa būtų liepusi jiems nueiti ir išdaužyti langus ar išvartyti New Haven'o gatvines lempas, tai pagal 126 kuopos mąnyką New Haven'o miestas paglostytų daužytojus, o eity jieškoti "kuopos", kuri liepė... Jaigu kada-nors 126 kuopa išrinktų "komisiją" ir lieptų jai nueiti ir "Tautiško Namu" Brooklyne visus langus išdaužyti ir rakandus sulaužyti, tai iš draugiškumo mes nevelijame *jai apsiimti* tą daryti, nes ir vaikėzas numano, jog "Taut. Namu" savininkas griebis už apykaklės pirmiausiai tuos, kurie daužo ir teisme *jie pirmiausiai* atsakys. Pagalios, jaigu jau "komisija" pildo kuopos *neteisuotus* prisakymus ir todėl ji nekalta, tai šimtą kartų nekaltesnė Centro Valdyba, kuri *taipogi pildo seimų nutarimus* ir prie to *teisuotus*. Jaigu būtų čia nors truputį pagalvota ir pasvarstyta, tai, be abejonės, nebūtume matę "Tėvynėj" tų kuopos nutarimų, nes jie neatneša tai kuopai jokios garbės.

Centro Valdybą reikėtų papeikti, jaigu ji būtų to nepadariusi; šiaip ji parodė ir priminė tiems sąnariams tiesas ir tvarką, jaigu jie apie šitą buvo pamiršę. Ne protestuoti, bet reikia ačiu tarti Centro Valdybai už tai, kad pildo tą, ką jai liepia S.L.A. konstitucija, seimai ir pats protas.

Ar ne tas pats buvo pernai "Tėvynės Mylėtojų Draugijoje", kada tame pačiame Brooklyn'e neva 'kuopa' išrinko "komisiją" dėlei "referendumo" ir "ar leisti visus Kudirkos raštus, ar tik dalį?" Akurat tie patys argumentai gynė tą "komisiją" anuo laiku ir šiandien. Tikrai, būtume nesidžiaugią dailiais Kudirkos raštais, gal ir pati draugija būtų susiskaldžiusi, jaigu Centro Valdyba būtų žiopsojusi. Šiandien visuomenė ir visa laikraštija karštai dėkuoja Tėv. M. D. už tokį gražų išleidimą Kudirkos raštų ir pati Draugija gražiai auga didyn. Kodėl? Todėl, kad Centro Valdyba pildė savo priedermes ir mokėjo parodyti, kur kieno vieta. Tik tokiu būdu, einant seimų nurodytais takais, galima daėti prie tikslo ir jaigu Centro Valdyba, vesdama Susivienijimą, verčia nuo to tako užgriuvusius akmenis— ačiu jai! Padėkim jai valyti tą vedantį prie gerovės taką!

Neklauskime, iš kur tie akmenys prigriuvo ir ne-traukime Centro Valdybos už skverną atgal. Paskui, gal neužilgo, pamatysime ir persitikrinsime, jog ir nauja mūsų konstitucija yra Susivienijimo ir mūsų tautos gerovei.

K. Strumskis.

***) Ne už šmeizimą C. V. spendavo, bet už piktinimosi pačių narių, kad iš susirinkimo daro karčeminius vaidus; doras žmogus nenori klausyti to.

Žodis į S.L.A. narius.

Prisipažinsiu, kad vos tik dabar ištisai perskaičiau S.L.A. konstituciją, kas reikėjo man senai padaryti. Bet manau aš neklysiu pasakydamas, jog ne aš vienas tokiu nepažangiu esu; tikiu, kad daugumas, o gal ir visi tie, kurie protestavo prieš Centro Valdybą ir naujai įvedamus įstatus, visai jų nepažįsta. Taigi čia norėčiau pasidalinti savo nuomonėmis, kurias įgijau, šitą konstituciją beskaitydamas, su kitais garbingais šitos didelės mūsų organizacijos nariais.

Man šitą konstituciją perskaičius, atėjo į galvą mintis, kad mūsų tautos vadovai, jai jie kada ką tikrai gero mūsų lietuvių visuomenei padarė, tai dabar per šitą 25-tą seimą, priimdami ir užtvirtindami naują konstituciją, kuri įeis galėn nuo ateinančių Naujų metų. Šitos konstitucijos įstatai leidžia mums visiems be nuomonių ir pažiūrų skirtumo atiteisti savo tėvynei Lietuvai tą skolą, kurią mes užtraukėme, išvažiuodami iš jos Amerikon. Užtraukėme, sakau, skolą ir jos neatidavėm, nes nuo gimimo dienos iki 15 metų, be spėkų būdami, valgėme mūsų tėvų duoną parūpinamą, o, spėkas įgavę, išėjome svetur, savo tėvams nieko gero nepadarydami. Atėję Amerikon, mes savo spėkas parduodame Amerikos didžiaturčiams, statydami savo gyvastis neretai didžiausian pavojun ir, atsitikus netikėtai ir belaiko mirčiai, liekame skolingais savo tėvams už mūsų auginimą.

Šitą skolą darėmė kas metai nuo pačios pradžios mūsų išėvystės Amerikon ir kitur. Tik pagalvokime, kiek per visą tą laiką galėjome išvežti netik Lietuvos spėkų, bet ir paties turto. Vidutiniškai skaitant, per 25 metus kas metas Amerikon ateidinėjo iš Lietuvos po 15,000 žmonių ir išvežė iš ten ne mažiau, kaip po 100 rublių drauge su skola už 15 metų auginimą. Sudėjus visus tuos pinigus 15,000 žmonių po 100 rbl., per 25 metus pasidaro suma 37,500,000 rublių. Jai mes tą skolą tėvynei atiduotume, tai žiūrėk, kokia ji būtų turtinga šalis.

Taigi kaip mums šitą skolą atlyginus? Į šitą klausimą ve ir atsako S.L.A. su savo dabar įvedamos konstitucijos nauju mirtinės pašelpos skyriumi, kuris kitų tautų panašiose organizacijose senai jau yra. Už šito skyriaus įvedimą mums reikia ne riaušės kelti, bet tik pasidėkavoti tiems žmonėms, kurie jį įvedė.

Mes privalome užmiršti visus ypatingumus ir tik žiūrėti, kad Centro Valdyba sąžiniškai pildytų jai užduotas priedermes.

Iki šiolai tiesa, kaip man matos, Centro Valdyba netik su pasišventimu dirbo, bet dar peršvelniai apsiėjo su tais nenuoramomis, kurie kėsina šitą garbingą mūsų įstaigą ardyti. Taigi, gerbiamieji nariai, pirma, negu mes leisimės save vilioti visokiems vyliams žmonių, tik savo pačių reikalus matančių, pasižiūrėkime į tą skolą savo tėvynei, į priedermes link savo šeimynų — pačių ir vaikų.

Jiems mes turime užtikrinti ateitį, apdrausti jų būvį. Taip pat nevienas mūsų turime senus tėvelius ir atsakomybė ant mūsų puola juos senatvėje priglausti.

S.L.A. nėra tai kokia partijos įstaiga, bet įstaiga

visų lietuvių ir jos uždavimu yra gelbėjimas našlių ir našlaičių, kurie randasi taip tarp "socialistų", taip tarp "katalikų", taip tarp "bedievių" — tautiečių ir kitų — ji visus lygiai sušelpia ir visais lygiai rūpinasi; todėl ir nėra jokio reikalo mums dėl šitos įstaigos varžytis. Tik tąsyk galėtume lermus kelti, jai šitos įstaigos reikalai būtų vedami kreivai, bet ar tą galime pasakyti? Ar Centro Valdyba kam pinigų neišmokėjo? Ar seimas nutarė mirtinės pašelpos niekam nemokėti? To gi nėra padaryta! — Kam tad karščiotis? Ką norima atsiekti bereikalingomis riaušėmis? Tai yra grynas nesubrendimas.

Dr. A. L. Graičunas.

Kame čia teisybė!

"Tėvynės" No.46 tilpo protestas 126 kp. S.L.A. prieš C. V., kuriame reikalaujama paliuosuoti nuo suspendavimo 142 kp. trys nariai. Čia reikia net stebėtis iš tokio 126 kp. protesto. 126 kp. gerai žino, kad ne trys 142 kuopos nariai suspenduoti, bet 13. Tat klausimas: kodėl 126 kp. nereikalauja visų paliuosuoti? Ar tai tik tuos tris nekaltais atranda? Iš to reikia suprasti, kad 126 kp. su savo protestu pribūva visai nekviesta, o nekviestam negali būti vietos tarp pakviestųjų, nes jis reikalų nežino ir tik žmones stengias pjudyti ir juokus sau daryti panašiais protestais, nes kiekvienas suspenduotas narys gali pats už save kalbėti, nereikalaudamas tokių užtarėjų, kaip 126 kuopa, kuri pasirodė pati nieko nežinanti apie suspenduotų narių dalyką arba tik nuduoda nežinanti teisybės. Klaidą padaryti kiekvienam pasitaiko, bet teisingi žmonės visuomet stengias pataisyti klaidas, taigi matysime, ar 126 kuopa savo klaidą pataisys ir atšauks protestą, viršų minėtą.

Kadangi aš priguliu prie 142 kuopos suspenduotų narių, tai man nevieta čia suspenduotus teisinti, nei Centro Valdybą kaltinti: paduosiu tik patį dalyką — tegul visi S.L.A. nariai jį svarsto, o XXVI seimas tegul išduos nusprendimą ir, jaigu kas bus kaltas, tegul nubaus, o jai nekaltas, tegul išteisins.

Dalykai ėjo taip: prieš pusmetinį 142 kuopos susirinkimą, pribūva p. J. Prūsielaitis, iš Waterbury, Conn. ir, suradęs 142 kuopos valdybą, apreiškia, kad jis (p. J. Prūsielaitis) yra susinešęs su šimtu S.L.A. kuopų ir paraginęs visas kuopas sukilti prieš naują konstituciją, nurodydamas, kad New Haven, Conn. reikia sušaukti susivažiavimą, kaip galima didžiausią, su mieriu atmesti naują konstituciją. Ant to 142 kp. valdyba ir sutiko.

Man rodos, prie jaib kokio naujo atsitikimo visur ir visados yra visi nariai šaukiami, ir jaigu net mažas skaitlius tesusirenka, o įvyksta koks naujas nutarimas, tai nepribuvę turi sutikti, nes jiems buvo pranešta; tačiaus pas mus dalykai įvyko visai priešingai. Teisybė, buvo "Tėvynėj" garsinta, bet tai kaipo paprastas susirinkimas, o kad į paprastus susirinkimus žmonės ateidami atneša mokestį vienas už kelis, ir tokiu būdu žmonių mažai tepribūna, tai tokiame atsitikime kuopos valdyba, kur nori, ten gali nukreipti

kiekvieną narių sumanytą, didesnė gi narių dalis visai nieko apie naujus nutarimus nežino.

Taip ir šis nutarimas įvyko. Dabar ateina laikas rinkti ir delegatus "susivažiavimam", bet nariams niekas žinios neduoda, tik pranešama *kai-kuriems*, turbūt, tik tiems, kurie kuopos valdybai pritaria. Beveik visi nariai, pribuvę į susirinkimą, tampa išrinkti į "konferencijos" delegatus, tuo tarpu kaip didesnė dalis kuopos narių nieko nežino nei apie pačią konferenciją, nei apie jokios komisijos rinkimą. Vienok ta komisija dirbo vardan visos kuopos. Taigi, kaip matom iš viršų nurodytų punktų, didesnė dalis narių nieko nežinojo ir jokios komisijos nerinko. Tat kuomi ji dabar yra prasižengusi, kad 126 kp. reikalauja nuo Centro Valdybos tuos tris komisijos narius paliuosuoti nuo suspendavimo, o tų trijų vieton suspenduoti arba rokuotis su didesne dalimi kuopos narių, kurie prieš nieką nėra prasižengę, — tai ant ko 126 kp. pamatuoja savo protestą (kas tokį sakinį gali suprast? Red.)? O gal ir protestuotojų protestas pagamintas kelių be žinios visų kuopos narių.

J. Butkus.

New Haven, Conn. nariai 142 S.L.A. kuopos.

Kadangi Centro Valdyba reikalavo atšaukti parašus po rezoliucija, tai, jaigu tas darbas buvo kenksmingas S.L.A., tai, dėlei šventos ramybės, su mielu noru atšaukiame. Bet neišsivadame savo pakelto reikalavimo kaslink pirmo skyriaus padidintos mokes ties. Tą 26 seimas turi pataisyti.

*J. F. Juozunas,
J. Butkus.*

Iš S.L.A. kuopų nutarimų.

Brooklyn, N. Y. S.L.A. 213 kuopa spalio 23 d. turėjo susirinkimą. Susirinkimą atidarė pirmsėdis A. Kundrotas.

1). Skaitytas buvo laiškas Centro Valdybos, jog nauji įstatatai jau iš spaudos išėjo ir pasiūsti kuopoms. Kadangi 213 kuopa įstatų negavo, tai svarstymą jų nutarta atidėti tolesniam laikui.

2). Tūli S.L.A. nariai, gyvenanti netoli, patėmijo, jog labai prastai atliekamas S.L.A. naujai pirktu namo taisymas: kur žmonės gyvena neužžiūrimi mažesni pataisymai, per ką S. L. A. žudo randą, ir komisija apžiūrėjimui namo, atvažiavusi į New York'ą, mažai veikė labai namo, tik ant tusčio iškaščių pridarė. Nutarta: kad, jaigu pataisytas namas nelaikys metų, tai komisija už tai turi atsakyti ir kad išlaidos komisijos būtų sumažintos.

3). Nutarta, kad raportai komisijos pirkimo namo būtų pagarsinti organe.

4). Pirmininkas S.L.A. nelegališkai pasielgė, atmesdamas nominaciją kandidato į sekretorius Jono Lutkausko, kandidatūroje gavusio daugiau balsų už Lesniaucką, o palikdamas Lesniaucką, mažiau gavusį.

Prieš tai protestuojame ir reikalaujame atmainyti*).

5). Atsibuvo balsavimas ant sekretoriaus.

Andrius Kundrotas, pirm.,

Jonas Globis, sekr.,

Vincas Daunora, išd.

Laiškas į Centro Valdybą.

Garbi Centro Valdyba!

Meldžiame patalpinti į "Tėvynę" sekančius mums nesuprantamus klausimus ir ant jų duoti paaiškinimus:

1). Kur pasakyta konst. skir. XIV, parag. 2, d) —10c. kuopos užlaikymui? Ar tie pinigai bus siunčiami į Centro izdą, ar jie pasiliks kuopos izde?

2). Ar visų keturių skyrių nariai gaus pilną apsaugą po 24 mėnesių?

3). Kokios formos ir su kokiomis rubrikomis turėtų būti Susivienijimo kuopų knygos?

Kuopos raštininkas.

Atsakymai:

1). Pasilieka kuopoje kuopos reikalams: apmokėjimui savo raštininkų ir kitų reikalų; kuopa, turėdama savo izde pinigų, nereikalauja kaskart rinkti aukas, kada vienas ar kitas narys atsiliepia pašelpos arba kitokiems reikalams.

2). Taip, visų skyrių pilną apsaugą (posmertinę) gaus po 24 mėnesių. Tas yra todėl, kad Susiv. neišnaudotų kartais koku būdu; įsirašytų kartas ligotas ir, neišbuvęs nei metų, galėtų gauti pilną apsaugą; užtai atsitikime ankstybos mirties jis gauna, sulyg išbuvimo, dalį apsaugos.

3). Knygos finansų kuopoms yra geros ir tos, kokias Susiv. yra kuopoms padaręs pirmiausia, t.y. kiekvienam mėnesiui rubrikos, o pagal kokį skyrių kuris narys įstos, jam pareis mokėti kas mėnesis po lygią sumą; kaip gausite mokesčių knygeles, tąsyk geriaus matysite, kaip savo knygas užvesti.

M. J. Damijonaitis.

*) Ne vieno tai pirmininko kalčia, jaigu ją taip galima pavadinti, bet visos valdybos, kuri sulyg XXV seimo nutarimo taip turėjo pasielgti, nes kadidatu negali būti į C. V. tuom pačiu laiku, kuomet kitoje draugijoje yra valdybos nariu, kuri turi savo kuopas. Ponas J. Lutkauskas yra dabartiniu T. M. D. Prezidentu, todėl jo negalėjom statyti ant balsavimo blankos.

M. J. Damijonaitis.

P.S. Būtų gerbiama 213 kuopa geriaus padariusi, prisiųsdama šiuos nutarimus tiesiu keliu*); ta nebūtų taip ilgai nusitraukę, iki patilpo į organą.

Tas pats, M. J. D.

*) Tie nutarimai buvo pasiųsti ponui L. Šernui, kuris juos atsiuntė "Tėvynėn"; ji turėjo rankraščių siųsti Centro Valdybai, kuri galiaus sugražino "T." patalpinimui. Red.

K. Skalbe.

Bėdinas braminas.

Indiečių pasaka.

Vertė *Menkutis.*

Kartą gyveno braminas. Tarp skardžių, siaurame ir akmenuotame klonyje buvo jo ryžių laukas, jo bakužė ir palma, kurios pavėsyje jis sėdėdavo. Kuo-

met nuo augštų kalnų kaukarų atskrisdavo erelis, jis matydavo vis tą patį: vienatvės apsuptą bakužę, palmą, akmenius ir du žmonių šešėliu. Jis gerai pažino visas akmenų spragas ir žinojo, kad šiame klonyje nei pelės negyvena, nes čia labai mažai ryžių teaugo. Bet braminas apie nieką nesirūpino ir laimingai sau sėdėjo po savo palma. Augštai buvo dangus ir saulė ir niekas nepuldavo jam ant galvos, išskiriant lietaus lašus, kuriuos atnešdavo ant savo sparnų reti debesėliai. Kuomet jo akys budavo karštos nuo maldų, jis atidengdavo galvą ir laukdavo rasos. Ir jis turėjo viską, ko jis troško: šviesą ir rasą, ir romą.

Tarp jo širdies ir dangaus tebuvo dar tik vienas šešėlis: jo moteris. Bramino jau nekludė nei turtai, nei garbė. Nuo visko pasiliuosavęs, jis atsidavė šviesai. Jam jau nebereikėjo nei olas kast, nei mūryti save į skardžių, kaip tatai darė minykai ir šventieji. Jis nebuvo nei minykas, nei šventasai. Jis tik norėjo prisiartinti arčiau prie saulės. Bet jo širdis tik lygtol laisva tebuvo, kol jo moteris ant jos dar nebuvo uždėjusi savo mažų rankelių. Jos gi rankose buvo tiek daug rūpesčių ir neramumo, kad braminas širdis pasidarė nerami ir maža.

"Ko tu tinginiauji nuo saulės lygi saulei? Aš šį rytą, sendama ryžius, pasiekiau jau pintinėlės dugną. Būtum parašęs kokį pamokymą ir nuvykęs pas maharadžą".

Braminas parašė dešimtį gudrybių ir ėjo pas maharadžą. Maharadža suteikė jam už tai ryžių ir vaisių.

"Ko tu tinginiauji nuo saulės ligi saulei? Mano drapanose yra jau skylės. Parašyk maldą ir eik pas maharadžą."

Braminas parašė maldą i nuėjo pas maharadžą.

Maharadža suteikė jam už tai drapanas ir brangų audinį.

"Matai, koks gražus yra mano mažasis pirštelis. Jis nori ziedelio. Ve, kaip nagutis žydi, jis laukia dovanų. Parašyk maldą ir eik pas maharadžą", ji meldė, prie jo prisiglausdama.

Braminas paėmė į rankas jos rudą galvelę. "Ar tu esi lokelis, rudas skruzdžių lokelis? Tu kas rytą atsiguli ant skruzdžių tako ir, iškišus liežuvėlį, gaudai saldžias skruzdes. Ir tu nori, kad aš atiduočiau savo svajones už tavo skruzdes?"

"Juk nebus dėlto pas tave mažiau maldų ir giesmių?"

"Skaistus yra nuskindas lotuso žiedas, skaistesnis besisupąs soželkoj; skaistus yra išstartas žodis, skaistesnis jis mano svajonėse. Todėl taip sunku kalbėti, o taip saldu tylėti. Duok man savo ranką, tegu kalba saulė ir širdis."

Bet ji nesuprato, ką sakė bėdino braminas širdis.

Jis žiūrėjo jai į akis, kurios mainė savo spalvą, kaip jūra, it norėdamas pergalėti ir suvaldyti jos neramią sielą: "Aš esu bėdinas braminas. Aš neturiu nei pulkų kareivių, nei vergų, kuriuos galėčiau pasiųsti paimti grobinius ir brangiausius turtus. Jaigu mes norime būti turtingi, tai turime žiūrėti į

kitą pusę. Mums priklauso saulė ir širdis. Man priklauso tavo, gi tau priklauso mano."

"Kam man ta tavo širdis, kad turiu gyventi bėdinai."

"Mano širdyje yra visi tie žodžiai, už kuriuos maharadža duoda dovanas. Mokinkis ir tu laikyti rankas taip, kaip trirankis Buddha ir pasilik turtinga, kaip aš. Kuomet aš pakeliu savo rankas į viršų, visi rūpesčiai nuo jų nukrinta ir aš atsiduodu tuomet šviesai ir romai. Ir tiktai saulė ir širdis. Eikš, aš pasakysiu tau savo mylimiausią maldą."

Bet ji braminui nedavė ramumo. Jis užrašė savo mylimiausią maldą ir tautos šventieji nunešė ją pas maharadžą.

Maharadža apdovanojo ją turtingomis dovanomis. Jis atginė į klonį dvylika asilų, sunkiai apkrautų vaisiais, drapanomis ir auksu.

"Imk šį turtą. Aš neįstengiu tau kitokio turto duoti. Tu esi gimus pariija (varguolė) ir su manim nebūsi niekad turtinga. Aš nenoriu likti bėdinu su tavim," jis mąstė vienas sau ir vakare rengėsi į kelionę.

Siauru skardžių taku lipo jis į viršų, o naktis ant jo kelio bėrė žvaigždes. Rytui išaušus, jis priėjo šviesią aikštę. Aplikui ošė iš kalnų ateidamas vanduo ir banga po bangai mirgėjo atsitolindamos. Jis ant lauko buvo vienas, ir gyvenimo šešėlis nebetemdė saulės. Jo kojos mynė žemę ir maloniai, saldžiai tirpo. Kaip nuo bokšto augštumos jis matė, kai po juomi mezgasi begalinė: banga už bangos. Jį apglėbė malonus gailestis. Jis norėjo pulti ant kelių ir prieš šitą galybę verkti: ar už gyvenimą, kuris taip greitai praeina, ar už žmogų, kuris buvo taip mažas.

Vakare jis buvo be pastogės. Klaidžiodamas tamsoje, jis prisiartino prie kapinių. Nakties juodume plasdeno ugnelė. Braminas užėjo ant kapinių ir pamatė: ant smilčių krūvos guli lavonas, be karsto, be paklodės. Ugnelė dega, bet nėra nei vieno žmogaus.

"Bėdinas žmogus! Nėra nei vieno, kas sukalbėtų, ilgai nakčiai maldą."

Jis atsiklaupė ir nejučiomis, nežiniomis plaukė žodžiai.

Tamsoje kaukė šakalas.

"Bėdinas žmogus. Kiek kartų tavo namas buvo pilnas svečių. Bet šią naktį pas tave nėra nei vieno. Gerai, šią naktį aš būsiu tavo švečiu."

Atsisėdo jis ant kapinyno akmens ir pas savo kojas užtiko sidabrinę švilpinaite. Naktį trukdydamas, jis pradėjo pūsti. Tuomet iš Anapussaulės, iš Indros valstybės nusileido žemyn skaisčios moterys, nešdamos auksinius vaisius. Jos paėmė į savo rankas braminu nuvargusią galvą ir davė jam gardžius, mirgančius vaisius. Ir bėdinas braminas apkabino malonias sapnų moteris ir švečiavosi pas jas, kaip prie išduodančių saldžius obuolius obelių. Ir užmiršo žemės malonumą ir skausmus.

Aukos.

Montreal, Canada. Per vestuves p. Juozo Černiaus su p. Petrone Ricoliute, 5 lapkr., suaukauta keletas centų Rusijos revoliucionieriams. Aukavo po \$1,00: J. Černius su P. Ricoliute, Kaz. Balčiūnas, P. Gasūnas, C. Sendrauskis ir P. Černius su M. Ricoliute; po 50c.: P. Černius su M. Domarkaite, P. Zlotkus su A. Černiute, J. Vilimas ir A. Stonutis; J. Lekerauskas 30c.; po 25c.: P. Bruknis, K. Vilimas, Jonas Vilimas, J. Ridikas, J. Dokanis, P. Kancis, J. Šluonsnis ir P. Navickas. Viso \$9,30. 6c. siutimas. Lieka \$9,24. Pinigai pasiųsti "Kovos" redakcijon.

C. Sendrauskis,

1622 Norte Dame, West Montreal, Canada.

Susirinkimai SLA. kuopy:

Glen Lyon, Pa. 24 kp. SLA. bus laikomas susirinkimas 4 d. Gruodžio (December) 2 val. po pietų P. J. Anskio salėje. Užprašom visų narių susirinkti.

Sekr. M. Levulis.

So. Omaha, Neb. 87 kp. SLA. laikys susirinkimą 11 d. Gruodžio paprastoje Susivienijimo svetainėje. Kviečiame visus narius prisibuti, kurie tik prigulite prie 87 kp., nes bus rinkimas vyriausybės, kas labai svarbus dalykas. Taipogi ateidami atsiveskite po naują sąnarį.

Sekr. M. Masalskis.

St. Clair, Pa. 189 kp. SLA. susirinkimas bus laikomas 18 d. Gruodžio, 2 val. po pietų, Petro Misono svetainėj. Bus kalbėta ir paaiškinta apie naujos konstitucijos įėjimo galėn.

P. Zuikis.

Cleveland, Ohio 14 kp. SLA. turės mėnesinį susirinkimą 4 d. Gruodžio, svetainėj J. Popovič, po num. 2339 St. St. Clair. Meldžiu visus sąnarius susirinkti neatbutinai po bauda, nes bus nauja valdyba renkama mūsų 14 kp. ir bus dalinama nauja konstitucija SLA., kuri nuo Naujų metų įeis galėn. Sąnariai turi žinoti visą naują tvarką ir prisitaisyti iki tam laikui, o paskui kad nesigraudytumet neišpildę įstatus naujai padarytus. Meldžiu ir naujų prisirašyti, pakol dar pigus įstojimas, paskui bus brangesnis.

Pirm. K. Saimonas.

Athol, Mass. 117 kp. SLA. susirinkimą laikys 18 d. Gruodžio, 92 Fern gatvė. Bus daug svarbių apsvartymų kuopos reikale. Todėl visi malonėsite prisibuti, o taipgi ir naujų atsiveskite prisirašyti prie SLA.

Sekr. J. D. Taunis.

Chicago, Ill. 129 kp. susirinkimas 11 gruodžio, D. Šemaičio salėje, 1750 Union ir kampas 18-tos gatvės. Visi nariai privalo susirinkti, nes bus valdybos rinkimas ir kiti reikalai. Susirinkimus perkėlėm iš 3-čio į 2-rą nedėldienį kiekvieno mėnesio.

Rašt. I. S. Vitkus.

Minersville, Pa. 13 kp. nepaprastas susirinkimas atsibus nedėlioj. 18 gruodžio, 2-rą val. po pietų, salėje p. Lietuvinkienės. Todėl malonėkite visi susirinkti, nes bus dalinama naujoji konstitucija ir šiaip yra daug svarbių dalykų apkalbėjimui.

Sekr. Juozas Mikolavičius.

Pranešimas nariams 23 kp. SLA.

Garbus nariai 23 kp. SLA. iš Shenandoah, Pa. Šiuomi pranešame, idant atsiimtumėt naujas SLA. konstitucijas, nes yra labai svarbu kiekvienam nariui žinoti įstatymus mus organizacijos, užtad meldžiame, idant nevilkindami nueitumėt pas mūs kuopos sekretorių, atsiimtumet ir su atyda perskaitytumet, idant ant toliaus žinotumet, ką turit daryt įvykus naujiems įstatymams. Konstitucijas galit gauti po šiuom antrašu: S. E. Vitaitis, "Darbininkų Vilties" Redakcija, Shenandoah, Pa.

Su pagarba 23 kp. SLA. valdyba 49

Nuo administracijos.

Permainingi antrašus. Permainingdamas antrašą, prisiųsk seną ir naują antrašą; teipgi drauge kuopos numerį, kokioj kuopoj priguli, beko antrašas nebus mainomas.

Apskelbimai turi but apmokami iš kalno.

Pajieškėjimai, baliai, piknikai, prakalbos turi but apmokami: 50c. už vieną kartą, 75c. už du, \$1.00 už tris kartus. Dovana alpinasi tiktai SLA. kuopy susirinkimai.

"T e v y n e s" administracija.

Pranešimas sąnariams SLA. 51 kp.

Jog jau ir nauja konstitucija yra prisiūsta ir pagal paliepinimą Centro valdybos, kad nauja konstitucija būtų kaip gal greičiau išdalinta SLA. nariams. Todėl nariai pasiskubinkite ją gauti, nes yra svarbu mums visiems ją suprasti ir ar ji bus mums reikalinga, ar ne. Ją mes turim kiekvienas perskaityt, nes dėl mūsų yra.

Kreidkitės visi ant šio antrašo: 393 Main st.,
51 kp, sekr. J. Burba.

Atynai S.L.A. 212 kuopos.

Draugai ir Drauges! Mes, žemiaus pasirašiusieji, pranešame, jog salė pasiliko ta pati, t.y. Šv. Petro lietuviškos parapijos, Pine ir Union gatvės, nes prekė yra nuleista iki \$12,00 ant metų.

Taigi tēmykite "Tėvynę" žiedną sykį, nes tas yra svarbiausiu reikalu. Mėnesinis susirinkimas atsibus 18 gruodžio, tuoj po sumos, 11½ val. prieš piet. Teiksitės visi sąnariai susirinkti, nes yra svarbių reikalų. (49)

Komitetas: Kazys Braževičius,
Vladas Bytautas.

Pajieškojimai.

Pajieškau gospadinės pridabuoti mano gyvenimą ir 3 vaikus; mažiausis 2½ metų. Aš turiu savo locną stubą ir kuri atsišauktų: našlė ar mergina, aš mislinu, turėtų gerą gyvenimą ir gerą užmokestį. Mažu atsišauktų kokia našlė, kuri turi savo kokį vieną vaikutį, kuriai tada nereiktų vargo vargtų. Atsišaukite per laišką, o aš plačiau pranešiu. Antrašas:

Chas Simanaitus,
Box 172, Christopher, Ill.

Cleveland'o Lietuvių Teatrališko Choro Dr-stės Teatras ir Šokiai

Retai tenka girdėti apie tokį teatrą! Teatrališko Choro Draugystė suloš vieną iš didžiausių ir geriausių lietuviškų dramų, parašytą žinomo rašėjo p. Žemkalnio 4-rių veiksmų ir 1-no paveikslu dramą vardu: "Blinda", svieto lygintojas. Žemaičių razbaininkas. Panedėlyje, 26 d. gruodžio (Dec.), 1910 m., po No. 2416 Ocmo Hall (Germany), E 9-th st. ir kampas Central Ave.; prasidės nuo 1 val., duris bus atidarytos nuo 2 val. po pietų.

Kas nežino ir nėra girdėję apie didi Lietuvos hetmaną Tadą Blindą. Visi! Todėl visi ir privalo būti ant šio perstatymo. Gyvai ir artistiška bus atvaizdinta kuopuikiausiai, nes mūsų Teatrališko Choro artistai tą surengė. Po teatrui bus šokiai iki vėlai nakčiai.

Tiketūs galima gauti pas draugystės viršininkus: S. Kimutį, 1417 E 21-st st., Kaz. Saimoną, 1914 Oregon Ave. ir pas visus narius Teat. Choro Dr-stės. Tiktai meldžiame kuogreičiausiai pasiskubinti, nes paskui nebus galima gaut sėdynių.

Malonei užkviečia visus vardan T. Ch. Dr-stės KOMITETAS.

Tiketai: \$1,00, 75c., 50c. ir 25c.

Teatras!

11 d. gruodžio (Dec.), nedėlios vakare, 1910 m., Hull House Teatre, kampas Polk ir Halsted gatvių, Chicago, Ill., S. L. A. 183 kp. parengė teatrą; loš Jaunymo Ratelis Magėlioną, keturiose veikmėse melodramą. Taipgi toliaus bus dainos, duetai, kvartetai ir monologas "Kunigo gospadinė". Ant galo bus rodomi gyvi paveikslai. Prasidės 7:30 val. vakare.

Lietuviai ir lietuvaitės! nepraleiskite šios progos—atsilankykite kuoskaitlingiausiai ant šito prakilnaus teatro, kur bus statomas šis veikalas pirmu kartu ant scenos, paimtas da tik iš rankraščio; o kaip Chicago'j, tai jau visi gerai žino Jaunymo Ratelio lošėjus, kur taip puikiai atsižymi ant scenos.

Kainos tikėtų įvairios; nuo 25c. ir augščiau.

Vardan S.L.A. 183 kp. širdingai kviečia KOMITETAS.

Ant pardavimo.

Pigiaai parsiduoda senai įsteigta vaistinė, kuri randasi netoli vietos, apgyventos lietuvių ir lenkų. Savininkas turi kitą biznį. Kreipkitės į F. A. HANCOCK, 800 W. Lombard st. Baltimore, Md. (09)

O kas čia?

Dovanai popieros laiškam rašyti su visokiais pasveikinimais ir tam pritinkančioms dainelėms su visokiais paveikslais ir su kvietkomis. Kas prisiūs už 25c. pačto markes, tam prisiūsiu 12 popierių su konvertais ir dar pridėsiu dovaną labai gražią Stainelę užgimimo Kristaus, išleidama ant pavidalo altorėlio vertės 25c. Reikalaujam agentų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokite: 50 K. J. INTAS. P. O. Box 1724, NEW YORK, N. Y.

Visiems naudinga!

Kišėninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, kuri turi 47 puslapius, didumo 3½x5½. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo gelžinkelius, vandenį ir kalnus; Suvienuytų Valstijų status, teritorijas ir kiek state miestų, ir kiek gyventojų visame state, ir kiek atskiruose miestuose. — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 50c. Galima gaut pas

M. M. DOVYDAITĮ,
606 E 3-rd st., Wilmington, Del.

Tik iki Naujų Metų.

Kas ims už \$1.00, gali pasiskirti knygų už \$1.50 vertės iš žemiau nurodytų:

Naujausias ir visokios dainos labai užimančios 50c	Teisingiausias Kabalas su kazyrom 10c
Cigonas, juokingos eilės 5c	Kerštinga meilė drama 3-se akt. 10c
Revoliucijos giesmės su natomis 35c	Linksmas apsirėškimas apie carą 5c
Grigorius, labai graži apysaka 15c	Dvi puikios apysakos. Bausmė ir Alenutė 5c
Melagių dėdė, juokinga pasaka 10c	Supykusi Ponia 5c
Raginis ir kitos gražios pasakos 25c	Greičiausias pamokintojas angliškos kalbos 35c
Po keturesdešimt metų 25c	
Pėdom Kristaus, geri pamokin. 35c	

Popieros laiškų rašymui gražiai išdirbtos, už tuziną 25c, 6 tuzinai už \$1.00. Altorėliai atidaromi labai gražus 1 už 10c, 12 už \$1.00. Pavincavonių kortos 1 už 10c, 12 už \$1.00. Auksuoti abrozėliai 1 už 5c, 6 už 25c. Reikalaujam agentų ir duodam didelį uždarbį. Siunčiant laiškus adresuokite taip:

A. Žvingilas, P. O. Box 3232, Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas: vyriško ir moteriško didumo. **Aplėisti auksu ant 20 metų** dubultavi dangteliai—viršai, puikiai išpaustyti. **Absolūtiszkai tikras** laiko rodytojas, ypač priartėjęs prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarentuotas ant 20 metų.** Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. **\$5.75** ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokėkite nei vieno cento.** Atminti: jūs panašiai užmokėtumėte už tą patį laikrodį \$25.00. pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaliuku už **DYKĄ** prie kiekvieno laikrodžio.

Eccelsir Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Gendroliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvinkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygų, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, nes mēs su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visus.

N. GENDROLIUS,
224 Athens Street, South Boston, Mass.

H. Morgan

Išdirbėjų bendrovė
ženklai, kepurės, šar-
pos, vėliavos, ant-
spaudos (pečėtys) ir
tt. Reikalaukite ka-
talogo su prekėmis.

13 N. Main St.,
SHENANDOAH, Pa

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES"
ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
307 W. 30-th St.

New York City.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popie-
ros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valsti-
jy ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą.
4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsystės popieras.
5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai
ir daugelis kitų naudingų patarimų. K rygelė ko-
nam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas
J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir lai-
kus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Cour POTTSVILLE, PA.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms
išdirba: Karunas, Amerikoniškas vėliavas, Szarpas,
Juostas, ženklelius, kepurės ir marszalkoms pare-
dus, telpgi visus bažnytinus aprėdalus. Norėdamos guodo-
tinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas
butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldymo

Neuralgijos

nuo

Gerklės skaudėjimo

ŽMIJECZNIK

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

Skaudėjimo:

šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

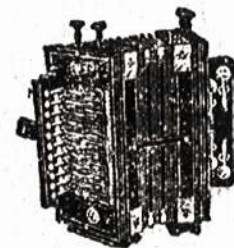
Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė
gondučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia
(be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo
gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažin-
ties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu ge-
ras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą.
Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes
kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename di-
deliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali už-
dirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi ra-
šykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti
visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tau-
tiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų do-
vanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gy-
duolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes
gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano
kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvenę iš Brooklyn
N. Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje
galit gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU,
KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPČIU, KLERNE-
TU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikalisku instru-
mentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GU-
MINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatomis rašyti su
puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už
25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS
seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, družiai apdaryta, su
prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3
pareikalaukit šiandien: prisiūsdami tikrą savo adresą ir už 5 c.
markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš
gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės
kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kana-
dos kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip
kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.